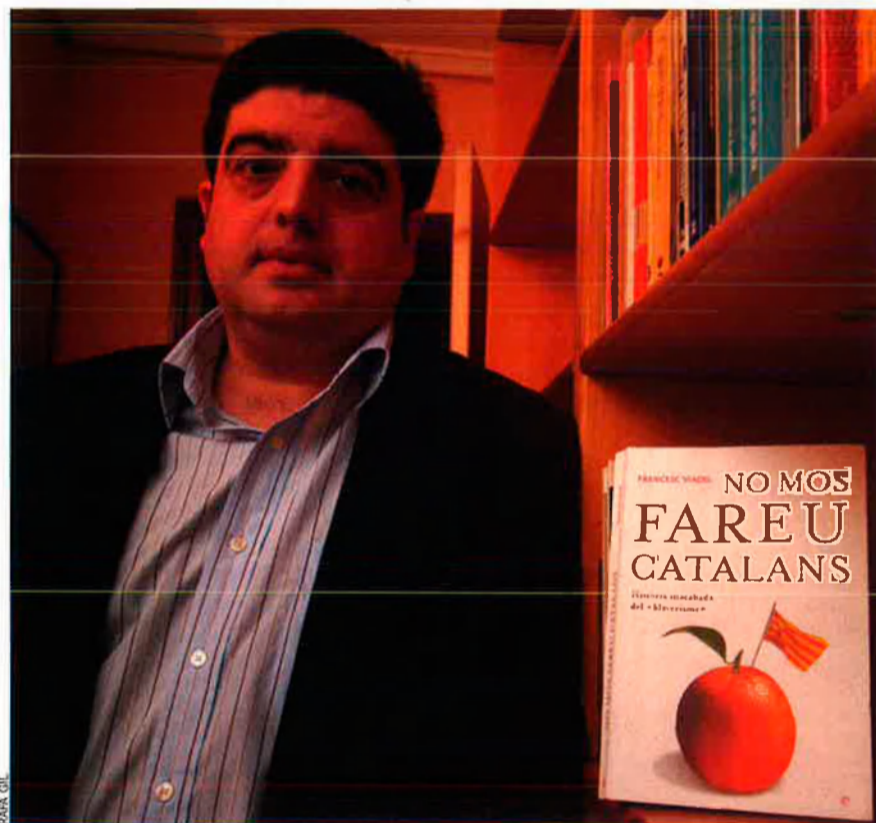

“Jo també somnie amb una dreta valenciana culta”

Francesc Viadel (Algemesí, Ribera Alta, 1968) acaba de publicar ‘No mos fareu catalans’, una crònica –inacabada– sobre el blaverisme.

El periodista Francesc Viadel –que ha treballat en aquest setmanari, entre altres mitjans– repassa en *No mos fareu catalans* (L'Esfera dels Llibres) el fenomen del “blaverisme”, sense el qual és impossible entendre la realitat valenciana.

—Va afectar més el viratge de Manuel Broseta que no el de Xavier Casp i Miquel Adlert?

—Casp i Adlert donen carta de legitimitat, del valencianisme històric a un anticatalanisme ultraespanyolista, foraster. Broseta inicialment no accepta aquesta barbaritat, fins i tot denuncia

públicament el blaverisme violent i se situa en el camí d'una revalencianització del país. És en el període més crític de la transició quan, per interessos personals, canvia de posició i arriba a ser un dels responsables a l'hora d'elaborar un anticatalanisme polític d'aparença democràtica i indígena, si se'm permet aquest darrer mot.

—Hi hauria hagut blaverisme sense el diari *Las Provincias*?

—*Las Provincias* és l'òrgan d'agitació i propaganda. El diari tenia una gran acceptació i influència social, crèdit; per tant, el seu decantament tan entusiasta possibilita la consolidació de

l'anticatalanisme, especialment a la ciutat de València. Sens dubte, sense el diari l'anticatalanisme blaver hauria tingut més dificultats per arrelar socialment.

—Vostè inclou l'Església com un dels grans focus de blaverisme...

—L'Església valenciana ja fa molts segles que es va posar del costat de la castellanització. En les darreres dècades el seu paper ha estat infame i vergonyós. No cal recordar les actuacions del bisbe Reig o la inacció conscient d'altres o la participació activa a la contra de [Agustín] García-Gasco [actual arquebisbe de València]. La jerarquia eclesial ha promès en reiterades ocasions que, tan aviat com hi haguera una solució, diríem local, al conflicte lingüístic valencià, ells es posarien a caminar en la direcció de la normalització. Ara que ja hi ha una solució local, si se'm permet l'eufemisme o la ironia, continuen sense moure un dit.

—De fet, expliqueu que l'Acadèmia Valenciana de la Llengua [creada el 1998 gràcies als vots de PP i PSPV-PSOE] no ha apaivagat els ànims.

—El PP ha torpedinat i coaccionat l'Acadèmia quan aquesta ha dit coses que no li agradaven, com que el català i el valencià és la mateixa cosa. La dreta valenciana ja té aquestes coses.

—L'esquerra podria haver penetrat en el món faller durant el franquisme, i haver-lo salvat d'allò que és?

—Ho dubte. El franquisme detectà molt ràpidament el perill d'una reorientació del teixit festiu de la ciutat i del país cap a posicions de revalencianització i de democratisme. Actuaren amb duresa contra iniciatives culturals com la de la falla de Banyets dels Pavessos o, fins i tot, com a gestapistes en el cas del número d'*Ajoblanco* que tractà la cosa fallera. D'altra banda, potser va intervenir el desànim dels sectors de l'esquerra davant del que es percebia com una tasca tan feixuga o, encara, el desinterès d'un sector que es movia en l'àmbit d'altres sensibilitats culturals.

—Destaca, també, el paper de mers espectadors que han adoptat els governants catalans.

—Els polítics del Principat, llevat de molt honroses excepcions, no s'han interessat gaire per la qüestió valenciana.

D'altres vegades, en interessar-s'hi, hi han ficat la gamba. És una llàstima, perquè ens necessitem i no avançarem gaire els uns sense els altres.

—Afirmeu que l'excés verbal del govern Camps pot fer miques la fagocitació d'Unió Valenciana.

—Francesc Camps [president valencià] i Esteban González Pons [conseller portaveu] alimenten amb el seu discurs l'anticatalanisme polític. Sobtadament, han embogit políticament. Amb la creació de l'AVL i, per tant, amb la llengua fora de l'agenda política, haurien pogut aprofitar per abandonar el senderi tardofranquista i catalanòfob que tant ha influït la dreta valenciana. No ha estat així.

—Creu que una formació marcadament secessionista pot assolir ara el suport que va tenir Unió Valenciana l'any 1991?

—No. El PP encara reté bona part del vot anticatalanista.

—Amb la recent reforma de l'Estatut valencià l'esquerra ha perdut l'oportunitat de collar el blaverisme?

—No sé per què a l'Estatut se li atribueixen uns atributs gairebé màgics, capacitats extraordinàries com ara la de superar una mentalitat reaccionària i molt arrelada com la de l'anticatalanisme. Sóc molt escèptic amb aquestes possibilitats i tampoc no estic d'acord amb la visió catastrofista que s'ha donat d'aquest afer. Les constitucions i els estatuts, tota aquesta espècie d'acords polítics en democràcia, són fruit d'una negociació entre les parts i no només de la decisió unilateral d'una d'aquestes. Jo també somnie, com tants demòcrates d'aquest país, amb una dreta valenciana culta, veritablement arrelada al país i sense complexos que haguera volgut anar més enllà.

—Quin episodi li resulta més escandalós, de la història del blaverisme? Potser voler sotmetre el penó de la conquesta al carboni 14?

—Tot el blaverisme és un escàndol, un sànet de mal gust, però el pitjor de tot és que siga utilitzat per gent que es qualifica de demòcrata i a la qual se li pressuposa intel·ligència i estimació per aquest país, com ara qualsevol membre de l'actual Govern valencià, president inclòs.

Víctor Maceda

Confidencial

Xavier Vinader

Operació "més que tèrbola"

El Govern de Brasil (Lula da Silva) ho va presentar a l'opinió pública com una megaoperació contra la delinqüència en els barris perifèrics (faveles) de Rio de Janeiro, també anomenada la "capital del crim" en aquest país sud-americà. El fet és que, durant dotze dies, unitats de l'exèrcit —1.500 homes— van ocupar militarment els barris carioques, van controlar tots els seus accessos i es dedicaren a realitzar escorcolls a gran escala. La versió oficial parlava, com a excusa per iniciar l'operatiu, del robatori que va tenir lloc, dies enrere, en una caserna de Rio i arran del qual van desaparèixer deu fusells d'assalt i una pistola. La població, en general, va seguir el fet com un espectacle gratuït i, passant per alt les denúncies dels suposats abusos dels militars actuants, van aplaudir la notícia donada pel Comando Militar do Leste (CML), encapçalat pel general Hélio Macedo, que les armes havien estat localitzades la nit del darrer dia en un amagatall pròxim a la favela Rocinha, al sud de la ciutat. En una conferència de premsa en la qual va estar present Marcelo Itagiba, secretari de Seguretat Pública, es va dir també que, durant l'ocupació, els índexs de criminalitat havien baixat substancialment. I tothom es va aplaudir, els uns als altres.

Però, pocs dies després, van començar a aparèixer núvols de tempesta sobre l'operació militar. El primer a trencar el foc va ser el diari *Folha de S. Paulo*, que va qualificar la versió oficial dels fets com una farsa mal muntada i va revelar que, en realitat, les armes estaven en mans dels militars des de bastants dies abans de l'anunci. I a continuació i per acabar d'arreglar-ho, es va saber que el suposat descobriment de l'amagatall no havia estat tal, que la veritat era molt més simple: hi havia hagut una negociació secreta entre els militars i els delinqüents per fer-les aparèixer en el moment adequat. Així de senzill.

Les cares visibles de l'operació, el general Macedo —seriós i estirat com un pal de telèfon— i el secretari Itagiba —que semblava un sac de nervis— es van veure obligats a comparèixer davant els mitjans de comunicació, a corre-cuita, per intentar frenar l'escàndol en portes, però ho van empitjorar encara més. El que, fins a aquell moment, eren imprecisions sospitoses, es van transformar en informacions contradictòries. Les explicacions del lloc on va ser recuperat l'arsenal mai no van ser convincents. La manera com es va obtenir la informació per arribar-hi tampoc no va quedar aclarida —l'exèrcit va dir, únicament, que un informant va indicar el lloc— i la falta de transparència de tot plegat era xocant. La Policia Civil, pel seu costat, va fer córrer que tampoc no es creia la versió políticomilitar, i la polseguera va anar augmentant fins que la mateixa justícia militar va sol·licitar a la Policia Federal —no als pèrits militars com volia el CML— un informe pericial de l'arsenal trobat. I es va obrir una investigació per saber què hi havia de cert en la negociació amb els traficants de les faveles. El tema és greu. Posa en joc el crèdit d'un exèrcit caracteritzat per una disciplina rígida i que, per ara, s'escapolia de les acusacions constants de corrupció que esquitxen, dia sí dia no, la classe política. I a més, s'ha constatat que l'endemà de la retirada de les tropes, els traficants de drogues van tornar a aparèixer armats amb fusells pels carrerons de les faveles de Rio. Ells, tan tranquils, recuperaven el poder d'un tros de ciutat que consideren seu.

Faveles de Rio de Janeiro.